

Na osnovu člana V 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PS BiH, broj 93/07 od 30. jula 2007. godine), Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 21. sjednici, održanoj 20. avgusta 2007. godine, donijelo je

ODLUKU

O RATIFIKACIJI UGOVORA O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KRALJEVINE BELGIJE

Član 1.

Ratifikuje se Ugovor o socijalnom osiguranju između Bosne i Hercegovine i Kraljevine Belgije, potpisan u Briselu 6. marta 2006. godine na bosanskom, hrvatskom, srpskom, francuskom i holandskom jeziku.

Član 2.

Tekst Ugovora glasi

UGOVOR

O SOCIJALNOM OSIGURANJU IZMEĐU BOSNE I HERCEGOVINE I KRALJEVINE BELGIJE

Bosna i Hercegovina i Kraljevina Belgija, potaknute željom da urede uzajamne odnose između dvije države u domenu socijalnog osiguranja, ugovorile su kako slijedi.

GLAVA I - OPJE ODREDBE

Član 1.

Definicije

1. Za primjenu ovog ugovora:

(a) Izraz "Bosna i Hercegovina" označava Bosnu i Hercegovinu.

Izraz "Belgija" označava Kraljevinu Belgiju.

(b) Izraz "državljanin" označava:

- Što se tiče Bosne i Hercegovine osobu koja ima državljanstvo Bosne i Hercegovine.
- Što se tiče Belgije osobu koja ima belgijsko državljanstvo.

(c) Izraz "zakonodavstvo" označava zakone i propise koji se odnose na socijalno osiguranje navedene u članu 2.

(d) Izraz "nadležni organ" označava:

- Što se tiče Bosne i Hercegovine ministarstva nadležna svako u svom domenu za primjenu zakonodavstva iz člana 2. stav 1.
- Što se tiče Belgije ministre zadužene, svaki u svom domenu, za primjenu zakonodavstva iz člana 2. stav 1.

(e) Izraz "nadležni nosilac" označava ustanovu, organizaciju odnosno organ nadležan za provođenje zakonodavstva u cijelosti ili djelimično iz člana 2. stav 1. na čiji teret se osiguravaju davanja.

(f) Izraz "period osiguranja" označava svaki period koji je priznat kao takav prema zakonodavstvu po kojem je taj period ostvaren, kao i svaki izjednačeni period priznat po tom zakonodavstvu.

(g) Izraz "davanje" označava svako davanje u naturi ili novcu predviđeno zakonodavstvom svake od država ugovornica računajući tu i svaki dodatak ili povećanje koje se može ostvariti u smislu zakonodavstva iz člana 2.

(h) Izraz "dječiji dodatak" označava periodično davanje u novcu odobreno srazmjerno broju i dobi djece izuzev drugih dodataka ili povećanja.

(i) Izraz "član porodice" označava svaku osobu definiranu ili odobrenu kao člana porodice ili određenu za člana domaćinstva prema zakonodavstvu po kojem se vrše davanja, ili u slučaju citiranom u članu 14, prema zakonodavstvu države ugovornice na čijoj teritoriji ta osoba ima prebivalište.

(j) Izraz "nadživjeli" označava svaku osobu definiranu ili priznatu kao takvu u smislu zakonodavstva po kojem se vrše davanja.

(k) (Izraz "prebivalište " označava stalni boravak.

(l) Izraz "boravište " označava privremeni boravak.

2. Svaki izraz koji nije definiran u stavu 1. ovog člana ima značenje koje mu se dodjeljuje prema zakonodavstvu koje se primjenjuje.

Član 2.

Materijalno područje primjene

1. Ovaj ugovor se primjenjuje što se tiče Bosne i Hercegovine, na zakonodavstvo koje se odnosi na:

- a) zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu;
- b) penzijsko i invalidsko osiguranje;
- c) osiguranje za slučaj povrede na radu i profesionalne bolesti;
- d) davanje za slučaj nezaposlenosti i
- e) davanje za slučaj materinstva i dječijeg dodatka.

što se tiče Belgije, na zakonodavstvo koje se odnosi na:

- a) zdravstveno osiguranje i materinstvo zaposlenika i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost;
- b) nesreće na radu i profesionalne bolesti;
- c) starosne penzije i porodične penzije zaposlenika i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost;
- d) invalidsko osiguranje zaposlenika, mornara trgovačke mornarice, rudara, kao i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost;
- e) osiguranje za slučaj nezaposlenosti;
- f) porodična davanja zaposlenika i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost.

2. Ovaj ugovor će se primjenjivati jednako na sve zakonske i druge pravne propise koji bi mijenjali ili upotpunjavali zakonske propise iz stava 1. ovog člana.
3. Ovaj ugovor će se primjenjivati na zakone i druge pravne propise kojima se proširuje već postojeći sistem osiguranja na nove kategorije korisnika ako se država ugovornica koja mijenja svoje propise tome ne protivi i o tome obavijesti drugu državu ugovornicu u roku od šest mjeseci od službenog objavljivanja navedenih propisa.
4. Ovaj ugovor se ne primjenjuje na zakonske i druge pravne propise koji uvode neku novu granu socijalnog osiguranja, osim ako se o tome dogovore nadležni organi država ugovornica.

Član 3.

Osobe na koje se ovaj ugovor primjenjuje

Osim u slučaju suprotnih odredbi, ovaj ugovor se primjenjuje na osobe koje podliježu ili su podlijegale zakonodavstvu jedne od država ugovornica kao i na članove njihovih porodica i njihove nadživjele članove.

Član 4.

Jednakost u tretmanu

Osim ako to nije drukčije određeno ovim ugovorom, osobe iz člana 3. podliježu obavezama i ostvaruju prava prema zakonodavstvu države ugovornice pod istim uvjetima kao i državljani te države.

Član 5.

Transfer davanja

1. Osim ako se ovim ugovorom ne odredi drukčije, davanja za invalidnost, povrede na radu i profesionalne bolesti, kao i davanja koja se odnose na starosne i porodične penzije stečene po osnovu zakonodavstva jedne od država ugovornica, ne mogu biti obustavljena niti mogu pretrpjeti nikakva smanjenja ili izmjene zbog toga što korisnik ima prebivalište ili boravište na teritoriji druge države ugovornice.
2. Davanja starosnih i porodičnih penzija, davanja za povrede na radu i profesionalne bolesti koje je priznala jedna od država ugovornica isplaćuju se državljanima druge države koji imaju prebivalište na teritoriji treće države pod istim uvjetima kao da se radi o državljanima prve države nastanjenim na teritoriji te treće države.

Član 6.

Odredbe o smanjenju ili obustavi

Odredbe o smanjenju ili obustavi davanja predviđene zakonodavstvom jedne države ugovornice u slučaju kumuliranja jednog davanja s drugim davanjima iz socijalnog osiguranja ili s drugim prihodima ili zbog obavljanja profesionalne djelatnosti primjenjuje se na korisnike i kada su ta davanja ostvarena prema sistemu druge države, ili ako se radi o ostvarenim prihodima, ili ako se radi o profesionalnoj djelatnosti koja se obavlja na teritoriji druge države. Međutim, ovo pravilo nije primjenjivo pri kumuliranju dva davanja iste prirode.

GLAVA II - ODREDBE O ZAKONODAVSTVU KOJE SE PRIMJENJUJU

Član 7.

Opće odredbe

1. Osim za članove od 8. do 11, zakonodavstvo koje se primjenjuje određeno je prema sljedećim odredbama:

- a) osoba koja obavlja neku profesionalnu djelatnost na teritoriji jedne države ugovornice podliježe zakonodavstvu te države;
  - b) osoba koja neprekidno obavlja neku profesionalnu djelatnost na brodu koji plovi pod zastavom jedne države ugovornice podliježe zakonodavstvu te države;
  - c) osoba koja čini dio osoblja u cestovnom ili plovećem saobraćaju u preduzeću koje, za tuđi ili za svoj račun, vrši međunarodne transporte putnika ili robe željezničkim, cestovnim, zračnim ili plovnim putem i koje ima svoje sjedište na teritoriji jedne od država ugovornica podliježe zakonodavstvu te države.
2. U slučaju istovremenog obavljanja samostalne djelatnosti u Belgiji i plaćene u Bosni i Hercegovini, djelatnost vršena u Bosni i Hercegovini se izjednačava sa plaćenom djelatnošću obavljanom u Belgiji, tako da se mogu odrediti obaveze koje nastaju po osnovu belgijskog zakonodavstva, a u vezi sa socijalnim statusom osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost.
  3. Osoba koja obavlja samostalnu profesionalnu djelatnost na teritoriji i jedne i druge države ugovornice podliježe samo zakonodavstvu države ugovornice na čijoj teritoriji ima prebivalište. Za utvrđivanje iznosa prihoda koji se uzimaju u obzir za plaćanje doprinosa prema zakonodavstvu te države ugovornice, uzimaju se u obzir zarade ostvarene samostalnom djelatnošću na teritoriji obje države ugovornice.

Član 8.

Posebne odredbe

1. Osoba zaposlena u preduzeću koje ima sjedište na teritoriji jedne od država ugovornica, a koju je to preduzeće uputilo da obavlja poslove na teritoriji druge države ugovornice za račun tog preduzeća podliježe, kao i članovi njegove porodice koji su sa njim, zakonodavstvu prve države ugovornice kao da je ostao na njenoj teritoriji pod uvjetom da predviđeno trajanje posla koje on treba da obavi ne prelazi 24 mjeseca i da nije poslan kao zamjena za drugu osobu kojoj je istekao period detašmana.
2. Član 7. stav 1. pod b) se ne primjenjuje na osobu koja nije zaposlena na otvorenom moru već u teritorijalnim vodama ili u luci jedne od država ugovornica na brodu koji plovi pod zastavom druge države ugovornice. Prema slučaju se primjenjuje član 7. stav 1. tačka a) ili stav 1. ovog člana.
3. Osoba zaposlena u transportnom preduzeću sa sjedištem na teritoriji jedne od država ugovornica, a koja je upućena na teritoriju druge države ugovornice ili koja je povremeno zaposlena ili radi kao putujuće osoblje, kao i članovi porodice koji su s njom, podliježe zakonodavstvu države ugovornice na čijoj teritoriji preduzeće ima svoje sjedište. Međutim, kada preduzeće na teritoriji druge države ugovornice ima predstavništvo ili trajno zastupništvo, zaposlena osoba koja radi u tom predstavništvu ili zastupništvu podliježe zakonodavstvu države ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi, uz izuzetak one osobe koja je upućena privremeno.

Član 9.

Državni službenici

Državni službenici i s njima izjednačene osobe jedne države ugovornice koji su detaširani na teritoriju druge države ugovornice da bi tu obavljali svoju djelatnost podliježu, kao i članovi njihovih porodica, zakonodavstvu prve države.

Član 10.

Članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništava

1. Državljeni države pošiljaoca koje država uputi u svojstvu članova diplomatske misije ili konzularnog predstavništva na teritoriju države primaoca podliježu zakonodavstvu prve države.

2. a) Osobe angažirane u diplomatskoj misiji ili konzularnom predstavništvu države pošiljaoca u svojstvu članova administrativnog ili tehničkog osoblja, konzularnih službenika ili članova uslužnog osoblja, a koje imaju prebivalište na teritoriji države primaoca, podliježu zakonodavstvu države primaoca.
- b) Usprkos odredbama pod a), osobe koje su državljani države pošiljaoca mogu se odlučiti za primjenu zakonodavstva te države. Taj izbor se mora izvršiti u roku od šest mjeseci počevši od dana zaposlenja ili datuma stupanja na snagu ovog ugovora.
3. Kada diplomatska misija ili konzularno predstavništvo države pošiljaoca zapošljava osobe koje prema stavu 2. ovog člana podliježu zakonodavstvu države primaoca, ta misija ili predstavništvo vodi računa o obavezama koje ima poslodavac prema zakonodavstvu države primaoca.
4. Odredbe stavova 2. i 3. ovog člana se analogno primjenjuju na osobe zaposlene u privatnoj službi osobe naznačene u stavu 1. ovog člana.
5. Odredbe stavova 1. do 4. ovog člana se ne primjenjuju na počasne članove konzularnog predstavništva niti na osobe zaposlene u privatnoj službi tih osoba.
6. Odredbe ovog člana se isto tako primjenjuju na članove porodice osoba navedenih u stavovima 1. do 4. koji žive u njihovom zajedničkom domaćinstvu, osim ako i oni sami ne obavljaju neku profesionalnu djelatnost.

Član 11.

Izuzecé

Nadležni organi mogu predvidjeti sporazumno, u interesu nekih osiguranika ili nekih kategorija osiguranika, izuzecé od odredaba članova 7. do 10.

GLAVA III - POSEBNE ODREDBE U VEZI SA DAVANJEM

Poglavlje 1 - Bolest i materinstvo

Član 12.

Za stjecanje, održavanje i ponovno priznavanje prava na davanje i njegovo trajanje, periodi osiguranja navršeni po osnovu zakonodavstva svake od država ugovornica sabiraju se ukoliko se ne preklapaju.

Član 13.

1. Osoba koja ima pravo na davanje u naturi na osnovu zakonodavstva jedne od država ugovornica, a čije stanje zahtijeva hitnu zdravstvenu zaštitu u toku boravka na teritoriji druge države ugovornice, ima pravo na davanje u naturi na teritoriji te druge države ugovornice.
2. Davanja u naturi se osiguravaju, na teret nadležnog nosioca, od nosioca mjesta boravka prema zakonodavstvu koje on primjenjuje, ali trajanje tog prava na davanje je ipak uređeno zakonodavstvom koje primjenjuje nadležni nosilac.
3. Stav 1. se ne primjenjuje:
  - a) kada osoba na teritoriju druge države ugovornice stigne bez odobrenja nadležnog nosioca, s ciljem da tu primi ljekarski tretman;
  - b) osim u slučaju apsolutne hitnosti na proteze, velika pomagala i druga davanja u naturi od velike vrijednosti čiju su listu sporazumno utvrdili nadležni organi.

4. Na nosiocu u mjestu boravka je da odredi postoji li hitna potreba za liječenjem spomenuta u stavu 1, kao i da utvrdi neophodnu hitnost spomenutu u stavu 3.

Član 14.

1. Osoba koja ima pravo na davanja u naturi prema zakonodavstvu jedne od država ugovornica, a koja ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, ima pravo na davanja u naturi na teritoriji te druge države ugovornice.
2. Članovi porodice osobe koja podliježe zakonodavstvu jedne države ugovornice a koji imaju prebivalište na teritoriji druge države ugovornice imaju pravo na davanja u naturi na teritoriji te druge države ugovornice.
3. Davanje u naturi osigurava na teret nadležnog nosioca nosilac u mjestu prebivališta prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.
4. Stavovi 2. i 3. se ne primjenjuju na članove porodice ako oni imaju pravo na davanja u naturi prema zakonodavstvu države ugovornice na čijoj teritoriji imaju prebivalište.

Član 15.

1. Osoba koja prema članovima 8. ili 11. podliježe zakonodavstvu jedne države ugovornice, kao i članovi njene porodice koji su s njom a čije stanje zahtijeva hitnu zdravstvenu zaštitu, imaju pravo na davanja u naturi tokom cijelog trajanja njihovog boravka na teritoriji druge države ugovornice.
2. Davanja u naturi osigurava na teret nadležnog nosioca nosilac u mjestu boravka prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.
3. Na nosiocu u mjestu boravka je da odredi postoji li hitna potreba za liječenjem.

Član 16.

1. Korisnik davanja za invalidnost, davanja za starosne ili porodične penzije ili rente na koje ima pravo u smislu zakonodavstva obje države ugovornice, koristi pravo za sebe i za članove svoje porodice na davanje u naturi prema zakonodavstvu države na čijoj teritoriji on ima prebivalište na teret nadležnog nosioca te države.
2. Korisnik davanja za invalidnost, davanja za starosne ili porodične penzije ili rente na koje ima pravo isključivo u smislu zakonodavstva jedne države ugovornice, a koji ima prebivalište na teritoriji druge države ugovornice, ima pravo za sebe i za članove svoje porodice na davanje u naturi. Davanja u naturi osigurava, na teret nadležnog nosioca, nosilac u mjestu prebivališta prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.

Član 17.

Osobe navedene u stavu 2. člana 14. i u stavu 2. člana 16. koje borave na teritoriji nadležne države ugovornice imaju pravo na davanja u naturi na teritoriji te države na teret te države i prema zakonodavstvu koje primjenjuje nosilac u mjestu boravka.

Član 18.

1. Stvarni iznos davanja u naturi koji se osigurava u smislu odredaba članova 13, 14, 15. i 16. stav 2. nadoknađuje nadležni nosilac nosiocu koji je pružio ta davanja na način predviđen u Administrativnom sporazumu.
2. Nadležni organi mogu zajednički odlučiti da potpuno ili djelimično odbiju naknadu predviđenu u stavu 1. ili da se između sebe dogovore o nekom drugom načinu naknade.

Član 19.

1. Osoba koja ispunjava uvjete predviđene zakonodavstvom nadležne države da bi imala pravo na davanja u novcu, vodeći računa eventualno o odredbama člana 12, ima pravo na ta davanja čak i ako se nalazi na teritoriji druge države. Davanja u novcu osigurava direktno nadležni nosilac kojem pripada korisnik tog prava. Korisnik prava na davanje u novcu za osiguranje od bolesti - materinstvo može boraviti na teritoriji druge države ugovornice uz prethodno odobrenje nadležnog nosioca.

2. Korisnik davanja u novcu prema zakonodavstvu jedne od država ugovornica može zadržati pravo na korištenje tih davanja ako promijeni prebivalište na teritoriju druge države ugovornice. Država koja je dužna isplatiti davanja može zahtijevati da promjenu prebivališta prethodno odobri nadležni nosilac. Ipak, to odobrenje može biti odbijeno samo ako se to preseljenje ne preporučuje zbog propisno utvrđenih medicinskih razloga.

Poglavlje 2 - Povrede na radu i profesionalne bolesti

Član 20.

1. Osoba koja zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti ima pravo na davanja u naturi prema zakonodavstvu jedne od država ugovornica ima pravo, u slučaju boravka ili prebivališta na teritoriji druge države ugovornice, **na davanja u naturi.**

2. Davanje u naturi osigurava na teret nadležnog nosioca nosilac u mjestu boravka ili prebivališta prema zakonodavstvu koje on primjenjuje, ali je trajanje tog prava na davanja uređeno zakonodavstvom koje primjenjuje nadležni nosilac.

Član 21.

1. Stvarni iznos davanja u naturi koja su pružena u smislu odredaba člana 20. nadoknađuje nadležni nosilac nosiocu koji je pružio ta davanja, na način predviđen u Administrativnom sporazumu.

2. Nadležni organi mogu zajednički odlučiti da potpuno ili djelimično odbiju naknadu predviđenu u stavu 1. ili da se dogovore između sebe o nekom drugom načinu naknade.

Član 22.

Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice predviđa da se povrede na radu ili profesionalne bolesti koje su se prethodno desile uzimaju u obzir za ocjenu stepena nesposobnosti za rad, onda se povrede na radu ili profesionalne bolesti koje su se prethodno desile prema zakonodavstvu druge države ugovornice smatraju kao da su se desile prema zakonodavstvu prve države.

Član 23.

1. Ako je osoba koja je oboljela od neke profesionalne bolesti obavljala djelatnost koja je mogla izazvati tu bolest prema zakonodavstvu obje države ugovornice, davanja toj osobi ili njenim nadživjelim odobravaju se isključivo u smislu zakonodavstva države na čijoj teritoriji je bila posljednji put obavljana ta djelatnost ukoliko ispunjava uvjete predviđene tim zakonodavstvom, vodeći računa ako je potrebno o odredbama stava 2. ovog člana.

2. Ako priznavanje prava na davanja zbog profesionalne bolesti prema zakonodavstvu jedne države ugovornice zavisi od uvjeta da je odnosna bolest bila medicinski utvrđena prvi put na njenoj teritoriji, taj uvjet se smatra ispunjenim kada je ta bolest utvrđena po prvi put na teritoriji druge države ugovornice.

Član 24.

Kada u slučaju pogoršanja profesionalne bolesti osoba koja koristi ili je koristila davanja zbog profesionalne bolesti prema zakonodavstvu jedne od država ugovornica podnese zahtjev za davanja za profesionalnu bolest iste vrste prema zakonodavstvu druge države ugovornice, primjenjuju se sljedeća pravila:

a) Ako osoba nije bila zaposlena na teritoriji druge države na poslovima koji su mogli uzrokovati ili pogoršati profesionalnu bolest nadležni nosilac prve države ugovornice obavezan je pružati davanja, imajući u vidu pogoršanje stanja prema odredbama zakonodavstva koje on primjenjuje.

b) Ako je osoba bila zaposlena na teritoriji druge države ugovornice na takvim poslovima nadležni nosilac prve države ugovornice obavezan je, ne uzimajući u obzir pogoršanje, pružati davanja prema zakonodavstvu koje on primjenjuje. Nadležni nosilac druge države ugovornice priznaje osobi dodatak čiji se iznos utvrđuje prema zakonodavstvu te države i koji je jednak razlici između davanja koje bi joj pripadalo nakon pogoršanja i iznosa davanja koje joj je pripadalo prije pogoršanja.

Poglavlje 3 - Starost, smrt i invalidnost

Odjeljak 1 - Posebne odredbe koje se odnose na belgijska davanja

A - Osiguranje za slučaj starosti i smrti

Član 25.

1. Uz ograničenja odredaba stava 2, periodi osiguranja i izjednačeni ostvareni periodi osiguranja prema zakonodavstvu Bosne i Hercegovine u vezi sa penzijskim osiguranjem se sabiraju ukoliko je to potrebno pod uvjetom da se ti periodi ne preklapaju sa ostvarenim periodima osiguranja prema belgijskom zakonodavstvu radi stjecanja, održavanja i ponovnog priznavanja prava na davanje.

2. Kada belgijsko zakonodavstvo uvjetuje pravo na davanje uvjetom da su periodi osiguranja bili ostvareni u određenoj profesiji, u tom se slučaju za priznavanje prava na ta davanja sabiraju samo periodi osiguranja ili izjednačeni periodi osiguranja ostvareni u istoj profesiji u Bosni i Hercegovini.

3. Kada belgijsko zakonodavstvo uvjetuje pravo na neka davanja činjenicom da su periodi osiguranja navršeni u određenom zvanju i kada ti periodi nisu doveli do priznanja prava na takva davanja, navedeni periodi smatraju se pravovaljanim za priznanje prava na davanja iz općeg sistema osiguranja zaposlenika.

Član 26.

1. Kada osoba ispunjava uvjete tražene prema belgijskom zakonodavstvu da bi imala pravo na davanje a da ne mora pristupiti sabiranju, belgijski nosilac obračunava pravo na davanje direktno na osnovu perioda osiguranja ostvarenih u Belgiji samo prema belgijskom zakonodavstvu. Taj nosilac postupa tako da obračunava iznos davanja koji bi bio dobijen primjenom pravila predviđenog u stavu 2. pod a) i b). Zadržava se jedino najveći iznos.

2. Ako neka osoba ima pravo na davanje prema belgijskom zakonodavstvu, samo u slučaju sabiranja perioda osiguranja ostvarenih prema članu 25. primjenjuju se sljedeća pravila:

a) Belgijski nosilac obračunava teoretski iznos davanja koji bi pripadao kao da su svi periodi osiguranja ostvareni prema zakonodavstvu obje države ugovornice bili ostvareni samo na osnovu zakonodavstva koje on primjenjuje.

b) Belgijski nosilac zatim obračunava iznos koji treba platiti na osnovu iznosa iz tačke a), srazmjerno trajanju perioda osiguranja ostvarenih prema belgijskom zakonodavstvu, a u odnosu na trajanje svih perioda osiguranja obračunatih u skladu sa tačkom a).

B - Osiguranje - invalidnost

Član 27.

Radi stjecanja, održavanja i ponovnog priznavanja prava na davanje po osnovu invalidnosti, odredbe člana 25. se primjenjuju analogno.

Član 28.

1. Ako je pravo na belgijsko davanje invalidnosti priznato samo sabiranjem perioda bosanskohercegovačkih i belgijskih osiguranja ostvarenih prema članu 27. u tom slučaju iznos davanja je određen na način utvrđen u članu 26. stav 2.
2. Ako pravo na belgijsko invalidsko davanje postoji bez potrebe za pozivanjem na odredbe člana 27. i ako je iznos koji proizlazi iz sabiranja bosanskohercegovačkih i belgijskih davanja obračunatih prema stavu 1. ovog člana manji od iznosa davanja kojeg treba isplatiti primjenom samo belgijskog zakonodavstva, nadležni belgijski nosilac odobrava dodatak koji je jednak razlici između zbira dva citirana davanja i iznosa koji pripada samo na osnovu belgijskog zakonodavstva.

Član 29.

Usprkos odredbama člana 27. u slučajevima navedenim u članu 28. stav 1. belgijski nadležni nosilac neće priznati nikakvo davanje za invalidnost ako ostvareni periodi osiguranja prema belgijskom zakonodavstvu, a prije nastanka osiguranog slučaja, ne dostižu ukupno jednu godinu.

Član 30.

Bez obzira na odredbu člana 5. korisnik invalidskog davanja prema belgijskom zakonodavstvu zadržava pravo na to davanje za vrijeme boravka u drugoj državi ako je ovaj boravak prethodno odobrio belgijski nadležni nosilac. Međutim, ovo se odobrenje može uskratiti samo ako bi boravak bio u vrijeme kada, u smislu belgijskog zakonodavstva, belgijski nadležni nosilac mora izvršiti ocjenu ili kontrolni pregled invalidnosti.

C - Zajedničke odredbe u vezi sa belgijskim davanjem

Član 31.

1. Ako zbog povećanja troškova života, variranja u nivou plaća ili iz drugih razloga starosna, porodična ili invalidska davanja u Bosni i Hercegovini pretrpe promjene u određenom procentu ili iznosu, nije potrebno pristupati novom obračunu belgijskih starosnih, porodičnih davanja ili davanja za invalidnost.
2. Nasuprot tome, u slučaju izmjene načina utvrđivanja ili pravila obračuna starosnih, porodičnih i invalidskih davanja, vršit će se novi obračun prema članu 26. ili 28.

Odjeljak 2 - Posebne odredbe koje se odnose na davanja u Bosni i Hercegovini

Član 32.

Sabiranje perioda osiguranja

Ako se prema zakonodavstvu jedne države ugovornice uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovno priznavanje prava na davanje navršavanjem perioda osiguranja, nadležni nosilac te države će uzeti u obzir, po potrebi, periode osiguranja navršene prema zakonodavstvu druge države ugovornice kao da su navršeni prema njenom zakonodavstvu, pod uvjetom da se periodi osiguranja ne preklapaju.

Član 33.

Sabiranje perioda osiguranja navršenih u trećim državama

1. Ako ukupan period osiguranja uz primjenu člana 32. nije dovoljan za ispunjenje uvjeta za stjecanje prava na davanje, nadležni nosilac u Bosni i Hercegovini uzima u obzir i periode osiguranja navršene u trećim državama s kojima je svaka od država ugovornica zaključila ugovor o socijalnom osiguranju u kojem se predviđa sabiranje perioda osiguranja.

2. Ako je takav ugovor o socijalnom osiguranju s trećom državom zaključila samo Bosna i Hercegovina, nosilac osiguranja u Bosni i Hercegovini uzima u obzir period osiguranja koji su osiguranici navršili u trećoj državi, ako ugovorom s tom trećom državom nije drukčije određeno.

Član 34.

Periodi osiguranja kraći od dvanaest mjeseci

Odredbe članova 32. i 33. primjenjuju se samo ako periodi osiguranja navršeni u Bosni i Hercegovini prema zakonodavstvu Bosne i Hercegovine iznose najmanje dvanaest mjeseci, osim u slučaju kada prema tom zakonodavstvu postoji pravo na davanje samo na osnovu tih perioda osiguranja.

Član 35.

Obračun samostalnog davanja

Ako prema zakonodavstvu koje se primjenjuje u Bosni i Hercegovini postoji davanje bez primjene člana 32. nadležni nosilac u Bosni i Hercegovini utvrđuje davanje isključivo na osnovu perioda osiguranja koji se uzimaju u obzir prema zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini.

Član 36.

Obračun srazmjernog dijela davanja

Ako prema zakonodavstvu koje se primjenjuje u Bosni i Hercegovini postoji pravo na davanja samo uz primjenu članova 32. i 33. tada nadležni nosilac u Bosni i Hercegovini utvrđuje davanja na sljedeći način:

- a) Prije svega izračuna teoretski iznos davanja koji bi pripadao da su ukupni periodi osiguranja navršeni prema zakonodavstvu obje države ugovornice bili navršeni prema zakonodavstvu koje se primjenjuje.
- b) Od iznosa iz tačke a) izračunava srazmjerni dio svoga dijela davanja tako da period osiguranja navršen isključivo prema zakonodavstvu koje on primjenjuje podijeli sa ukupno sabranim periodom osiguranja iz tačke a).
- c) U slučaju kada su sabrani periodi osiguranja koji se uzimaju u obzir primjenom članova 32. i 33. duži od najdužih perioda osiguranja na osnovu kojih se prema zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini utvrđuje visina davanja, nadležni nosilac će od teoretskog iznosa iz tačke a) utvrditi iznos davanja srazmjerno periodima osiguranja prema njenom zakonodavstvu i njenim najdužim periodima osiguranja na osnovu kojih se utvrđuje visina davanja.

Poglavlje 4 - Dodatak na djecu

Član 37.

1. U slučaju kada zakonodavstvo jedne države ugovornice uvjetuje stjecanje prava na davanja ispunjavanjem perioda osiguranja, nosilac koji primjenjuje to zakonodavstvo vodi računa u tom smislu u mjeri u kojoj je to potrebno, a s ciljem sabiranja, o ostvarenim periodima osiguranja prema zakonodavstvu druge države ugovornice kao da se radi o periodima osiguranja ostvarenim prema zakonodavstvu prve države ugovornice.
2. Osobe koje podliježu zakonodavstvu jedne od država ugovornica imaju pravo na dječiji dodatak za djecu koja prebivaju na teritoriji druge države ugovornice ako je taj dodatak predviđen zakonodavstvom prve države ugovornice.
3. Korisnik davanja ili rente za starost, invalidnost, povredu na radu ili profesionalnu bolest u smislu zakonodavstva jedne države ugovornice ima pravo na dječiji dodatak za djecu koja prebivaju na teritoriji druge države ugovornice ako je taj dodatak predviđen zakonodavstvom prve države ugovornice.

4. Korisnik davanja ili renti u smislu zakonodavstva obje države ugovornice ima pravo na dječiji dodatak za djecu koja prebivaju na teritoriji druge države ugovornice različite od one na kojoj prebiva korisnik, ako je taj dodatak predviđen zakonodavstvom države ugovornice gdje prebiva korisnik davanja ili renti.

5. Dijete preminule osobe koja je podlijegala zakonodavstvu jedne od država ugovornica i koje prebiva na teritoriji druge države ugovornice ima pravo na dječiji dodatak predviđen zakonodavstvom države ugovornice čijem zakonodavstvu je podlijegala preminula osoba i pod uvjetima određenim tim zakonodavstvom.

6. Osoba korisnik prava na davanje za nezaposlenost prema zakonodavstvu jedne države ugovornice ima pravo, za djecu koja prebivaju na teritoriji druge države ugovornice, na dječiji dodatak predviđen zakonodavstvom prve države ugovornice.

7. Ne uzimajući u obzir stavove 2. do 6. kada je pravo na dječiji dodatak priznato u obje države ugovornice, država u kojoj dijete prebiva smatra se kao nadležna država na čiji se teret osigurava dječiji dodatak prema njenom zakonodavstvu.

Poglavlje 5 - Nezaposlenost

Član 38.

1. Ako zakonodavstvo jedne države ugovornice uvjetuje stjecanje, održavanje i ponovno utvrđivanje prava na davanja ispunjenjem perioda osiguranja ili zaposlenja, nosilac koji je zadužen za primjenu tog zakonodavstva vodi računa u tu svrhu, u potrebnoj mjeri a s ciljem sabiranja, o periodima osiguranja ili zaposlenja ostvarenog u svojstvu zaposlenika prema zakonodavstvu druge države ugovornice kao da se radi o periodima osiguranja ili zaposlenja navršenim prema zakonodavstvu koje primjenjuje taj nosilac.

2. Nosilac države ugovornice čije zakonodavstvo uvjetuje stjecanje, održavanje i ponovno utvrđivanje prava na davanja ispunjenjem perioda osiguranja, obavezan je da uzme u obzir periode zaposlenja ostvarene u drugoj državi ugovornici samo pod uvjetom da se ti periodi smatraju kao periodi osiguranja ako su bili ostvareni prema zakonodavstvu koje on primjenjuje.

3. Primjena odredaba stavova 1. i 2. ovog člana je uvjetovana time da je zainteresirani ostvario posljednje zaposlenje, ili u slučaju stava 2. periode osiguranja, prema zakonodavstvu države ugovornice od koje se traže davanja i da je obavljao, prema tom zakonodavstvu, profesionalnu djelatnost u svojstvu zaposlenika najmanje 26 sedmica u toku posljednjih dvanaest mjeseci koji prethode njegovom zahtjevu. Stav 1. se primjenjuje usprkos prestanku zaposlenja do kojega nije došlo greškom zaposlenika, prije ispunjenja 26 sedmica, kada je to zaposlenje trebalo trajati duže od tog perioda.

Član 39.

1. U slučaju primjene člana 38. nadležni nosilac u Bosni i Hercegovini smanjuje trajanje davanja za period za vrijeme kojeg je nadležni belgijski nosilac uplaćivao davanja tokom posljednjih dvanaest mjeseci koji prethode zahtjevu za davanje.

2. U slučaju primjene odredaba člana 38. nadležni belgijski nosilac vodi računa, ako je to potrebno, o određivanju trajanja korištenja prava i iznosa davanja za period tokom kojeg je davanja uplaćivao nadležni bosanskohercegovački nosilac, do maksimalno dvanaest mjeseci i u granicama određenim zakonodavstvom koje taj nosilac primjenjuje.

GLAVA IV - RAZNE ODREDBE

Član 40.

Odgovornosti nadležnih organa

Nadležni organi:

- a) Preduzimaju sve potrebne administrativne mjere za primjenu ovog ugovora i određuju organe za vezu, nadležne nosioce i nosioce za mjesto boravka ili prebivališta.
- b) Utvrđuju procedure uzajamne administrativne pomoći, uključujući tu i način raspodjele plaćanja troškova vezanih za dobijanje ljekarskih, administrativnih i drugih uvjerenja potrebnih za primjenu ovog ugovora.
- c) Saopćavaju uzajamno i direktno sve informacije u vezi sa preduzetim mjerama za primjenu ovog ugovora.
- d) Obavještavaju se, u što kraćem roku i direktno, o svakoj promjeni njihovog zakonodavstva koje bi moglo imati utjecaja na primjenu ovog ugovora.

Član 41.

Administrativna saradnja

1. Za primjenu ovog ugovora nadležni organi, kao i nadležni nosioci svake države ugovornice, pružaju uzajamne usluge kao da se radi o primjeni njihovog vlastitog zakonodavstva. Ta međusobna pomoć je u principu besplatna. Ipak, nadležni organi mogu ugovoriti naknadu nekih troškova.
2. Oslobođanje ili smanjenje plaćanja taksi, oslobođanje od registriranja predviđenih zakonodavstvom jedne države ugovornice za isprave ili dokumente koje treba priložiti za primjenu zakonodavstva te države vrijedi i za analogne isprave koje treba priložiti za primjenu zakonodavstva druge države ugovornice.
3. Svaki akt i dokument koji je potreban za primjenu ovog ugovora je oslobođen službene ovjere diplomatskih i konzularnih organa.
4. Za primjenu ovog ugovora nadležni organi i nadležni nosioci država ugovornica mogu direktno korespondirati između sebe kao i sa svakom osobom, bez obzira na njeno prebivalište. Korespondencija se može vršiti na jednom od službenih jezika država ugovornica.

Član 42.

Zahtjevi, izjave i žalbe

1. Zahtjevi, izjave i žalbe neophodne za predočavanje u smislu primjene zakonodavstva jedne države ugovornice u određenom roku kod organa, nosilaca ili sudova te države, su prihvatljivi ako su predati u istom roku kod organa, nosilaca ili sudova druge države ugovornice. U tom slučaju organ, nosilac ili sud koji ih je zaprimio šalje bez odlaganja te zahtjeve, izjave ili žalbe organima, nosiocima ili sudovima prve države ugovornice bilo direktno, bilo preko nadležnih organa država ugovornica. Datum podnošenja tih zahtjeva, izjava ili žalbi kod organa, nosilaca ili sudova druge države ugovornice se smatra datumom podnošenja kod organa, nosilaca ili suda nadležnog za njihovo rješavanje.
2. Zahtjev ili dokument ne može biti odbačen zato što je napisan na službenom jeziku druge države ugovornice.

Član 43.

Isplata davanja

1. Nadležni nosioci koji su dužni izvršiti isplatu davanja prema ovom ugovoru isplatu će izvršiti u valuti njihove države.
2. Doznake izvršene primjenom ovog ugovora vršit će se u skladu sa važećim sporazumima o plaćanju u toj oblasti između dvije države ugovornice.

3. Zakonske odredbe jedne države ugovornice u oblasti kontrole kursa valuta ne mogu biti prepreka za slobodan transfer finansijskih sredstava proizašlih iz primjene ovog ugovora.

Član 44.

Rješavanje sporova

Sporovi proizašli iz tumačenja i izvršavanja ovog ugovora će se rješavati u mjeri u kojoj je to moguće preko nadležnih organa.

Član 45.

Potraživanje preplaćenih iznosa davanja

1. Ako je tokom priznavanja ili revizije davanja na osnovu primjene ovog ugovora nosilac jedne države ugovornice isplatio korisniku iznos koji prekoračuje onaj iznos na koji korisnik ima pravo, taj nosilac može zahtijevati od nadležnog nosioca druge države ugovornice, koja duguje odgovarajuće davanje korisniku, da zadrži višak iznosa na osnovu zahtjeva od zaostatka kojeg taj nosilac treba da isplati tom korisniku. Način primjene ove odredbe će se utvrditi zajedničkim dogovorom između belgijskih i bosanskohercegovačkih nadležnih nosilaca. Ako se višak plaćenog iznosa ne može zadržati na osnovu zahtjeva za zaostatke, primjenjuju se odredbe stava 2.

2. Kada nadležni nosilac jedne države ugovornice isplati korisniku iznos davanja koji prekoračuje iznos na koji on ima pravo, taj nosilac može, pod uvjetima i u granicama predviđenim zakonodavstvom koje primjenjuje, tražiti od nadležnog nosioca druge države ugovornice, koji duguje davanja tom korisniku, da zadrži preplaćeni iznos od iznosa koji isplaćuje tom korisniku. Nosilac druge države vrši to zadržavanje pod uvjetima i u granicama u kojima je takva kompenzacija odobrena zakonodavstvom koje on primjenjuje kao da se radi o viškovima iznosa koje je taj nosilac isplatio i prenosi tako zadržan iznos nadležnom nosiocu potražiocu.

GLAVA V - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 46.

Osigurani slučajevi nastali prije stupanja na snagu ovog ugovora

1. Ovaj ugovor se primjenjuje isto tako i na osigurane slučajeve koji su se desili prije njegovog stupanja na snagu.
2. Ovaj ugovor ne daje nikakvo pravo na davanja za period koji prethodi njegovom stupanju na snagu.
3. Svaki period osiguranja navršen prema zakonodavstvu jedne od država ugovornica prije datuma stupanja na snagu ovog ugovora uzima se u obzir za određivanje prava na davanja koja se priznaju prema odredbama ovog ugovora.
4. Ovaj ugovor se ne primjenjuje na prava koja su namirena davanjem paušalne naknade ili zbog povrata doprinosa.

Član 47.

Revizija, zastara, gubitak prava

1. Davanje koje nije bilo isplaćeno ili koje je obustavljeno zbog državljanstva zainteresirane osobe ili zbog njenog prebivališta na teritoriji druge države ugovornice na kojoj se ne nalazi nadležni nosilac dužnik, bit će na zahtjev te osobe isplaćeno ili ponovo uspostavljeno počevši od dana stupanja na snagu ovog ugovora.

2. Prava zainteresiranih osoba koja su priznata prije stupanja na snagu ovog ugovora, prava na davanja ili rentu, revidirat će se na njihov zahtjev u skladu sa odredbama ovog ugovora. Ni u kojem slučaju takva revizija ne smije dovesti do smanjenja dosadašnjih prava korisnika.

3. Ako je zahtjev iz stavova 1. ili 2. ovog člana podniet u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog ugovora prava se priznaju od tog datuma, s tim da se odredbe zakonodavstva jedne ili druge države ugovornice o zastari ili gubitku prava ne mogu primjenjivati na zainteresirane osobe.

4. Ako je zahtjev iz stavova 1. ili 2. ovog člana podniet nakon isteka roka od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog ugovora, prava kod kojih nije došlo do gubitka ili zastare priznaju se od dana podnošenja zahtjeva uz rezervu povoljnijih odredaba zakonodavstva države ugovornice o kojoj se radi.

Član 48.

Trajanje

Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme. Može ga otkazati jedna od država ugovornica pismenim saopćenjem poslanim drugoj državi ugovornici uz otkazni rok od dvanaest mjeseci.

Član 49.

Garancija stečenih prava ili prava čije je stjecanje u toku

U slučaju otkazivanja ovog ugovora, prava i plaćanja davanja stečena na osnovu ugovora će se i dalje održavati. Države ugovornice će sklopiti aranžmane u vezi sa pravom čije je stjecanje u toku.

Član 50.

Stupanje na snagu

1. Ovaj ugovor će stupiti na snagu prvog dana trećeg mjeseca od datuma prijema note prema kojoj posljednja od dvije države ugovornice obavještava drugu državu ugovornicu da su ispunjene sve tražene zakonske formalnosti.

2. Datumom stupanja na snagu ovog ugovora, a u vezi sa odnosima između dvije države ugovornice, Konvencija o socijalnom osiguranju potpisana 1. novembra 1954. godine između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Kraljevine Belgije prestaje da važi i zamjenjuje se ovim ugovorom.

Na osnovu toga su, dolje potpisani, uredno za to ovlašteni, potpisali ovaj ugovor.

SASTAVLJENO u dva izvornika u Briselu, 6. marta 2006. godine, na službenim jezicima strana ugovornica i to za Bosnu i Hercegovinu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, a za Kraljevinu Belgiju na francuskom i holandskom jeziku, od kojih su svih pet tekstova jednako pravno valjani.

Za Bosnu i Hercegovinu
Sulejman Tihić

Za Kraljevinu Belgiju
Guy Verhofstadt

Član 3.

Ova Odluka će biti objavljena u "Službenom glasniku BiH" na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku i stupa na snagu danom objavljivanja.

Broj 01-011-2538-16/07
20. augusta 2007. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Željko Komšić, s. r.